

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
2016 р.



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія мистецтв

Галузь знань 0202 «Мистецтво»

Напрямок підготовки 6.020207 «Дизайн»

Освітній рівень – перший (бакалаврський)

На базі ОКР «Молодший спеціаліст»

Інститут мистецтв

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02138554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>2 2 31</u>	
<u>Гусак</u> (підпис)	<u>Гусак</u> (прізвище, ініціали)
« <u> </u> »	20 <u>16</u> р.

2016-2017 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи А. О. Таранник

Робоча програма **Історія мистецтв** для студентів за напрямом підготовки 6.020207 «Дизайн».

Розробник: Коновалова Ольга Володимирівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «29» серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва  Ю.В. Романенкова

© _____, 2016 рік

© _____, 2016 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	8
<i>Змістовий модуль I. Світове мистецтво від давніх часів до сьогодення.</i>	
Загальна панорама та особливості розвитку	
IV. Навчально-методична карта дисципліни	9
V. Карта самостійної роботи	10
VI. Система поточного та підсумкового контролю	10
VII. Методи навчання	11
VIII. Методичне забезпечення курсу	12
IX. Рекомендована література.....	12

Пояснювальна записка

Програма з дисципліни «Історія мистецтв» спрямована на формування у студентів базових знань у галузі основних стилів, стадій еволюції образотворчого мистецтва від первісності до ХХІ ст., ознайомлення з мистецькими доробками провідних країн світу.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

У процесі вивчення та засвоєння даної дисципліни передбачається комплексне вирішення завдань підготовки фахівців:

- оволодіння теоретичними знаннями про історію світового образотворчого мистецтва, як одного з видів мистецтва, про історію виникнення та розвитку його стилів, стадій еволюції образотворчого мистецтва, особливостей художньо-образної мови;
- засвоєння основних мистецтвознавчих понять та відповідної термінології, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з природним і культурним середовищем життєдіяльності людини;
- засвоєння знань про особливості образотворчого мистецтва різних часів та різних народів світу, їх самобутність та національні традиції;

Мета викладання навчальної дисципліни – ознайомлення студентів з основними еволюційними фазами світового образотворчого мистецтва та стильовими особливостями мистецтва різних часів.

знати:

- періоди та хронологію розвитку мистецтва від давнини до сьогодення; художні стилі, напрями та течії мистецтва;
- видатні твори архітектури, скульптури, живопису, графіки, що входять до скарбниці зарубіжного мистецтва.

вміти:

- пояснювати, узагальнювати й оцінювати особливості розвитку мистецтва України та зарубіжних держав;
- розрізняти пам'ятки мистецтва за авторством, назвою, художнім стилем;
- проводити мистецький аналіз творів; володіти професійною термінологією.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 54 год., із них 10 год. – лекції, 10 год. – семінарські заняття, 31 год. – самостійна робота, 3 год. – модульний контроль, залік.

Структура програми навчальної дисципліни

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Курс:	Галузь, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>1,5 кредитів.</i></p> <p>Кількість змістових модулів: <i>1 модуль.</i></p> <p>Загальна кількість годин: <i>54 год.</i></p>	<p>Шифр та назва галузі: <i>0202 Мистецтво.</i></p> <p>Шифр та назва напрямку підготовки: <i>6.020207 Дизайн.</i></p> <p>Освітній рівень: перший (бакалаврський).</p>	<p>Нормативна.</p> <p>Рік підготовки – <i>3(2).</i></p> <p>Семестр – <i>5.</i></p> <p>Аудиторні заняття: <i>20 год.</i></p> <p>З них: кількість лекцій: <i>10 год.</i>; семінарських занять: <i>10 год.</i></p> <p>Модульний контроль: <i>3 год.</i></p> <p>Самостійна робота: <i>31 год.</i></p> <p>Підсумковий контроль - екзамен.</p>

II. Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I.								
Світове мистецтво від давніх часів до сьогодення.								
Загальна панорама та особливості розвитку								
1.	Особливості розвитку мистецтва давніх цивілізацій.	10	4	2	2	-	6	
2.	Мистецтво середньовіччя: Схід і Захід.	10	4	2	2	-	6	
3.	Новий час у мистецтві Західної Європи: XVII – XVIII ст.	11	4	2	2	-	7	
4.	Особливості розвитку мистецтва XIX ст.	10	4	2	2	-	6	
5.	Мистецтво Європи та США у XX ст.	13	4	2	2	-	6	3
Разом за навчальним планом		54	20	10	10	-	31	3

III. Програма **Змістовий модуль I.**

Світове мистецтво від давніх часів до сьогодення.

Загальна панорама та особливості розвитку

Лекція 1. Особливості розвитку мистецтва давніх цивілізацій. (2 год.)

Синкретизм первісного мистецтва. Головні риси образотворчого мистецтва Єгипту та Месопотамії. Місце античності в історії світової культури.

Семінар 1. Порівняльна характеристика афінського Акрополя та форуму Траяна.

Лекція 2. Мистецтво середньовіччя: Схід і Захід. (2 год.)

Архітектура як відображення християнського світогляду. Романське мистецтво та отика – точки зіткнення та розбіжності. Унікальність китайського мистецтва: релігія, ритуал та етика в традиційному Китаї. Своєрідність мистецтва Індії. Специфіка японського мистецтва. Аравія: халіфат, іслам і мистецтво.

Семінар 2. Особливості архітектури Китаю та Японії

Лекція 3. Новий час у мистецтві Західної Європи: XVII – XVIII ст. (2 год.)

Формування гуманістичних ідеалів Ренесансу. Мистецтво епохи Просвітництва. Художні стилі мистецтва XVII ст.: барокко, класицизм.

Мистецтво рококо та Просвітницького класицизму XVIII ст.

Семінар 3. Барокко та рококо: спорідненість та розбіжності.

Тема 4. Особливості розвитку мистецтва XIX ст. (2 год.)

Культ Наполеона і його вплив на мистецтво. Класицизм, ампір. Становлення теорії і практики реалізму як особливого художнього напрямку. Імпресіонізм. Формування стилю модерн.

Семінар 4. XIX ст. як підґрунтя формування мистецтва авангарду XX ст.

Тема 5. Мистецтво Європи та США у XX ст. (2 год.)

Мистецтво початку XX ст.: нова картина світу. Мистецтво другої половини XX ст. Нові мистецькі практики: хеппенінг, перформанс.

Характер сучасного образотворчого мистецтва. Маскульт і висока культура Заходу. Діалог культур Заходу і Сходу. Мистецтво – посередник між культурами Сходу і Заходу. Осмислення мистецтвом Сходу європейських традицій і навпаки.

Семінар 5. Мистецтво на рубежі століть. Аналіз сучасного стану мистецтва.

V. Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
<i>Змістовий модуль I.</i> Світове мистецтво від давніх часів до сьогодення. Загальна панорама та особливості розвитку			
Тема 1. Карта розвитку стародавнього мистецтва на теренах Європи. (6 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	5	
Тема 2. Порівняльна характеристика релігійних систем Заходу та Сходу, їх відображення у мистецтві. (4 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	5	
Тема 3. Порівняльна характеристика барокко-класицизм. (5 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	5	
Тема 4. Мистецтво України XIX ст. у європейському контексті (6 год.)	модульний контроль, екзамен	5	
Тема 5. Проблеми розвитку мистецтва на початку XXI ст. (6 год.).	Семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	5	
Всього за семестр		25	
Разом за навчальним планом		25	

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Історія мистецтв»

Разом: 54 год., лекції – 10 год., семінарські заняття – 10 год., самостійна робота – 31 год., МК – 3 год., підсумковий контроль – залік.

Модуль	Змістовий модуль I				
Назва модуля	Світове мистецтво від давніх часів до сьогодення. Загальна панорама та особливості розвитку				
Кількість балів за модуль	110 балів				
Лекції	1	2	3	4	5
Теми лекцій (відвідування – 1 б.)	Тема 1. Особливості розвитку мистецтва давніх цивілізацій. (2 год.) 1 бал	Тема 2. Мистецтво середньовіччя. Схід і Захід. (2 год.) 1 бал	Тема 3. Новий час у мистецтві Західної Європи: XVII – XVIII ст. (2 год.) 1 бал	Тема 4. Особливості розвитку мистецтва XIX ст. (2 год.) 1 бал	Тема 5. Мистецтво Європи та США у XX ст. (2 год.) 1 бал
Теми семінарських занять (відвідування – 1 б., робота – 10 б.)	Тема 1. Порівняльна характеристика мистецтва Давньої Греції та Риму (2 год.) 1 бал + 10 балів	Тема 2. Особливості архітектури Китаю та Японії (2 год.) 1 бал + 10 балів	Тема 3. Бароко та рококо: спорідненість та розбіжності. (2 год.) 1 бал + 10 балів	Тема 4. XIX ст. як підґрунтя формування мистецтва авангарду XX (2 год.) 1 бал + 10 балів	Тема 5. Мистецтво на рубежі століть. Аналіз сучасного стану мистецтва. (2 год.) 1 бал + 10 балів
Самостійна робота	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)				
Всього балів	110 балів (коефіцієнт успішності: $110 \div 60 = 1,8$)				
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)				

VI. Система поточного і підсумкового контролю знань

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Історія мистецтв» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів	Одиниць	Всього
1.	Відвідування лекційних занять	1	5	5
2.	Відвідування семінарських занять	1	5	5
3.	Робота на семінарських заняттях	10	5	50
4.	Модульна контрольна робота	25	1	25
5.	Самостійна робота	5	5	25
	Всього без підсумкового контролю			110
	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта			60
	Підсумковий контроль (екзамен)			40
	Підсумковий рейтинговий бал		100	

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта	Підсумковий тес	Загальна кількість балів
Змістовий модуль №1										
T1	T2	T3	T4	T5	МКР					
17	17	17	17	17	25	110	1,8	60	40	100
110										

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

VII. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

VIII. Методичне забезпечення курсу

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ електронні презентації лекційного матеріалу.

IX. Рекомендована література

Основна:

1. Бартенев И., Батажкова В. Очерки истории архитектурных стилей. – М.: Изобр. Искусство, 1983.
2. Кларк, Джудит Иллюстрированная история искусства. От Ренессанса до наших дней/Пер.с англ. – М.:ОАО Издательство «Радуга», 2002. - 224с.
3. Дмитриева Н.А. Краткая история искусств. – М.: 1996, Т.1. – 320 с.: ил.
4. Власов В. Иллюстрированный художественный словарь. – М., 1977.
5. Мировая художественная культура. Западная Европа. Ближний Восток. Краткий конспект в таблицах и схемах. - М: ООО «Фирма МХК», 2000 - 264 с.
6. Моде Х. Малая история искусств: Искусство южной и юго-восточной Азии. – Москва: Искусство, 1978. – 359 с.
7. Постолова Н.В. Пластичні мистецтва: Посібник.– Херсон, 2006.– 63 с.
8. Соколов Г. Искусство Древней Греции. – М., 1972.

Додаткова:

1. Алпатов М. Художественные проблемы искусства Древней Греции. – М., 1987.
2. Бонгард-Левин Г.М. Древнеиндийская цивилизация. Философия, наука, религия. М., 1980.
3. Брунов Н. Памятники Афинского Акрополя: Парфенон и Эрехтейон. – М., 1973.
4. Бэшем А. Чудо, которым была Индия. М., 1977.
5. Васильев Л.С. История религий Востока. М., 1988.
6. Виноградова Н.А., Николаева Н.С. Малая история искусств: Искусство стран дальнего востока. – Москва: Искусство, 1979. – 375 с.
7. Григорьева Т.П. Японская художественная традиция. М., 1979.
8. Гришелева Л.Д. Формирование японской национальной культуры. М., 1986.
9. Заблоцка Ю. История Ближнего Востока в древности. М., 1989.
10. Замаровський В. Спочатку був Шумер. К., 1983.
11. Керрам К. Боги. Гробницы. Учение. Роман археологии. – СПб., 1994.
12. Конрад Н.И. Очерк истории культуры средневековой Японии. М., 1980.
13. Мировое искусство: 500 мастеров живописи / Под ред. И.Г.Мосина. – СПб.: ООО «СЗКЭО Кристалл», 2005. – 254 с.
14. Москва на пути к культуре мира. Встреча третьего тысячелетия. Центр «Этносфера», М., 2000.—244 с.
15. Нелюта А. М. Словник образотворчого мистецтва. — Харків, 1996. — С. 290.
16. Ничкало С. А. Короткий тлумачний словник. — К. «Мистецтвознавство», 1999. — С. 68.
17. Овсянников М.Ф. История эстетической мысли - М. Высшая школа, 1984. - 336 с.
18. Оппенгейм А.Л. Древняя Месопотамия. М., 1990.
19. Пасічний А. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. – К.: Вид-во «Навчальна книга - Богдан», 2003. – 216 с.

20. Пронников В.А., Ладанов И.Д. Японцы. М., 1983.
21. Соколов Г. Акрополь в Афинах. – М., 1968.
22. Тимофієнко В. Нариси всесвітньої історії архітектури. – Т. 1. – Кн.. 1. – К.: КНУБА, 2000.
23. Тойнбі А. Дослідження історії. – В 2-х т. – К.: Основи, 1995.
24. Удальцова З.В. Византийская культура. М., 1988.